

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

به نام آنکه فرصت داد ما را

برنامه درسی دوره کارشناسی پیوسته رشته آموزش تاریخ

(بازنگری شده)

خرداد ماه ۱۳۹۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

موضوع: بازنگری برنامه درسی

عنوان برنامه درسی قبلی: دبیری تاریخ

تاریخ تصویب: ۱۳۷۵/۱۰/۲۳

عنوان بازنگری شده: آموزش تاریخ

تاریخ بازنگری: ۱۳۹۵/۰۳/۲۲

مجری: معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه فرهنگیان

فصل اول

کلیات برنامه

معرفی بنیادین رشته تاریخ

ایران‌زمین، به عنوان میهن و سرزمین ایرانیان در طول هزاره‌ها، فراز و نشیب‌های زیادی را پشت‌سر گذاشته است. هریک از رویدادهای تلخ و شیرین هزاره‌های گذشته، برگی از کتاب تاریخ کهنسال این سرزمین را تشکیل می‌دهد. امتیاز بزرگ ایران و تاریخ دیرینه آن به استمراری است که از گذشته‌های دور تاکنون شاهد بوده است. مگر نه اینکه در دوران باستان اقوام و ملت‌های مختلفی پایه‌گذار فرهنگ و تمدن شکوفایی بودند، اما در سیر حوادث تاریخی به فراموشی سپرده شدند، و چیزی جز نام و نشان از آنان باقی نماند؟ اما ایران و تمدن ایرانی با سربلندی تمام، توفان‌های بنیان‌کن را در سده‌های پیاپی پشت سر نهاد و از ماندن و بالیدن باز نماند و چنان دوام و استمرار یافت که از آن با عنوان معجزه تمدن ایرانی می‌توان یاد کرد. ایران‌زمین با چنین سابقه درخشانی در دوران باستان و نیز در عصر اسلامی، دارای تاریخی کهن و پرافتخاری است که آگاهی از آن بر هر ایرانی واجب و ضروری است. این ضرورت بیش از همه متوجه فرزندان این سرزمین است. آنها میراث گذشته را به ارث می‌برند و لذا رسالت خطیر امانتداری را برعهده دارند. آنها باید آنچه بر این سرزمین رفته است را بخوانند و بدانند و با آگاهی کامل به این سرزمین عشق بورزند و برای سربلندی روزافزون آن آماده فداکاری و از خودگذشتگی باشند. مگر نه اینکه «حب الوطن من الایمان» از آموزه‌های معصومین است.

بنا بر اجماع نظر بیشتر مورخان و محققان، قلمرو ایران‌زمین به سبب موقعیت خاص و ممتاز جغرافیایی، طبیعی و سوق‌الجیشی خود، به مثابه بستر، معبر و چهارراه برخورد اقوام، ملل، فرهنگ‌ها و تمدن‌های کهنه و نو... پیوسته در معرض حوادث و شرایط عظیم و خطیر غیرمترقبه تاریخی و مطمحن نظر مهاجران، مهاجمان، و جهان‌گشایان مختلف در طول تاریخ پرفراز و نشیب خود بوده است. اما آنچه ضامن بقا و دوام آن، برغم کثرت و تنوع قومی، دینی و فرهنگی آن شده است، چیزی جز روح همبستگی و هویت یکپارچه فرهنگی و تمدنی آن نبوده است. بی‌شک، تاریخ و سرگذشت مشترک ایرانیان، به مثابه تجلیگاه وحدت و انسجام ملی، سدی استوار در برابر زیاده‌خواهی‌های بیگانگان بوده است. از این رو، پرداختن به سرگذشت تاریخی ایران، به عنوان پایه و اساس وحدت و هویت جمعی و ملی باید در نظام آموزشی دارای اجر و منزلتی خاص، و شأن و اعتباری ممتاز باشد. چنانکه در چند بند از بندهای سند چشم‌انداز بیست ساله به صراحت به ضرورت حفظ و تقویت هویت ملی اشاره شده است. از جمله: بند ۶: «تقویت وحدت ملی و هویت ملی مبتنی بر اسلام و انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی و آگاهی کافی درباره تاریخ ایران، فرهنگ، تمدن و هنر ایرانی - اسلامی و اهتمام جدی به زبان فارسی»؛ همچنین در بند ۱۵: «تقویت هویت ملی جوانان، متناسب با آرمان‌های انقلاب اسلامی». در بندهایی از سند تحول بنیادین آموزش و پرورش نیز بر اصل وحدت ملی تأکید شده است. از جمله بند ۱۹: «صیانت از وحدت ملی و انسجام اجتماعی با محوریت هویت مشترک اسلامی - ایرانی»، بند ۲۰: «وطن دوستی و افتخار به ارزش‌های اصیل و ماندگار اسلامی - ایرانی و اهتمام به برپایی جامعه مهدوی».

بی‌شک، تاریخ ایران یکی از ارکان اصلی هویت ملی ایرانیان است. حفظ و تقویت هویت ملی، در گرو آگاه‌سازی اقشار ملت به ویژه جوانان از تاریخ این سرزمین است. تنها با دست‌یابی به این هدف اصولی و راهبردی است که می‌توان به صیانت از منافع و مصالح ملی و حفظ تمامیت ارضی ایران زمین امیدوار بود. دانش‌آموزان و دانشجویان امروز، مدیران و مسوولان فردای این کشور خواهند بود، مطالعه و شناخت تاریخ ایران، سهم مهمی در تقویت روح میهن‌دوستی آنان ایفا خواهد کرد.

در ایران، آموزش نوین با تأسیس دارالفنون آغاز شد. در این نهاد آموزشی، «تاریخ» به عنوان رشته‌ای مستقل تعریف نشده بود. بلکه، تاریخ در پیوند با دانش نظامی معنا پیدا می‌کرد. با تأسیس انجمن معارف در ۱۳۱۵ قمری، دومین گام در سیر تحول تعلیم و تربیت سنتی به نظام آموزشی نوین برداشته شد. نخستین بار محمدعلی فروغی اقدام به تألیف و تدوین کتاب درسی تاریخ با

عنوان «تاریخ مختصر ایران» کرد. با تأسیس مدرسه سیاسی در ۱۳۱۷ق. سومین گام در زمینه توسعه نظام آموزشی نوین برداشته شد. در این مرحله بود که دانش تاریخ جایگاه و منزلت خاص یافت. درس تاریخ یکی از درسهای اصلی مدرسه سیاسی شد. فروغی که علاوه بر ریاست مدرسه سمت معلمی نیز داشت، اقدام به تألیف کتاب های درسی تاریخ نظیر «تاریخ قرون وسطی»، «تاریخ جدید» و «تاریخ معاصر» کرد.

با تأسیس مدرسه‌ای به نام «دارالمعلمین مرکزی» در ۱۲۹۷ش. از سوی میرزا ابوالحسن فروغی، نظام آموزشی جدید که در حال تکوین و تکامل بود، گامی فراتر گذاشت و تربیت معلمانی برای مدارس ابتدایی و عالی را در دستور کار خود قرارداد. بعدها دارالمعلمین مرکزی به دارالمعلمین عالی تبدیل شد. در هر دو مدرسه مزبور رشته تاریخ از جمله نخستین رشته های تحصیلی بود. دارالمعلمین عالی در ادامه به «دانشسرای عالی» تبدیل شد و بعدها با تأسیس دانشگاه تهران، دانشکده ادبیات جای دانشسرای عالی را گرفت. در هر سه نهاد مزبور رشته «تاریخ و جغرافیا» یکی از اصلی ترین رشته های تحصیلی بود. **بنابراین،**

می توان گفت سابقه آموزش تاریخ در تعلیم و تربیت جدید به بیش از صد سال می رسد.

بعد از تأسیس دانشگاه، دانشسراها نیز در سطح مقدماتی و عالی کم و بیش به فعالیت خود ادامه دادند. در سال ۱۳۵۲ش. تشکیلات اداری و آموزشی جدید دانشسرای عالی شامل دانشکده تربیت معلم علوم، دانشکده تربیت معلم ادبیات و علوم انسانی، دانشکده علوم تربیتی به تصویب رسید. در سال ۱۳۵۳ دانشسرای عالی به «دانشگاه تربیت معلم» تغییر نام یافت. پس از انقلاب اسلامی، تحولات زیادی در عرصه آموزش عالی پدید آمد. از جمله در سال ۱۳۶۱ اساسنامه جدید مراکز دو ساله تربیت معلم در شورای عالی آموزش و پرورش برای تربیت معلمان ابتدایی و راهنمایی در ۱۲ رشته به تصویب رسید. یکی از این رشته های تحصیلی، رشته علوم اجتماعی بود. دانشجویان در این رشته، با گذراندن واحدهایی از دروس تاریخ، جغرافیا و جامعه شناسی، بعد از دو سال موفق به دریافت درجه کاردانی شده و برای تدریس درسهای تاریخ، جغرافیا و علوم اجتماعی در مقطع راهنمایی آمادگی پیدا می کردند.

رشته آموزش تاریخ در دانشگاه فرهنگیان

دانشگاه فرهنگیان به عنوان نهادی که رسالت سنگین تربیت معلمانی شایسته و حرفه ای را برعهده دارد، در نظام آموزشی خود شأن و جایگاه رشته تاریخ را به درستی در نظر داشته و برای آموزش آن، هم در رشته تخصصی تاریخ و هم در واحدهای عمومی تاریخ که در رشته های دیگر ارائه می شود، برنامه ریزی مطلوبی سامان داده است. از جمله بازنگری اساسی در سرفصل های دروس تاریخ، طراحی ملاکها و سطوح، ابتکار در راهبردهای یادگیری و ارزیابی، به روز کردن منابع و محتویات هر واحد درسی، توجه به نیازهای جامعه امروز در آموزش تاریخ، توجه به کارکرد ویژه درس تاریخ در تربیت و شایسته محوری از جمله ویژگی های برنامه درسی رشته تاریخ است. برنامه حاضر حاصل این بازنگری است.

این برنامه شامل چهاربخش است:

۱. شایستگی عمومی (*Gk*)
۲. شایستگی تربیتی (*PK*)
۳. شایستگی علمی (*CK*)
۴. شایستگی تربیتی موضوعی (*PCK*)

هدف کلی برنامه

هدف از رشته آموزش تاریخ در دوره کارشناسی آشنا ساختن دانشجویان با یک دوره تاریخ، فرهنگ و تمدن ایران، اسلام و جهان است. دانشجویان در این رشته تحصیلی با دانش و تفکر تاریخی آشنا می شوند. از اهمیت و جایگاه ایران در طول تاریخ آگاهی می یابند. تأثیر اسلام در تاریخ و فرهنگ ایران را درک می کنند. همچنین تاریخ جهان را به صورت تطبیقی با تاریخ ایران می خوانند و مهارت مقایسه و ارزیابی در آنان تقویت می شود. تحولات معاصر و امروز ایران و جهان را در پرتو درک

تاریخی بهتر می‌شناسند و به تجزیه و تحلیل آنها می‌پردازند، نگرش خلاق و انتقادی پیدا می‌کنند و از داوری های سطحی دوری می‌جویند.

اهداف/ شایستگی های مورد انتظار در برنامه درسی انتظار می‌رود دانش‌آموخته رشته آموزش تاریخ بتواند:

- با شناخت میراث تاریخی و تمدنی ایران، فرصت‌های یادگیری را برای تقویت روحیه میهن‌دوستی، و آگاهی از جایگاه فرهنگ و تمدن ایران زمین و منافع و مصالح آن در فراگیران تدارک ببیند.
- با مطالعه وقایع تاریخی، نقش عناصر مهم هویت ملی، از جمله تاریخ مشترک، زبان ملی و دین اسلام را در حفظ تمامیت ارضی ایران به فراگیران آموزش دهد.
- با کسب توانایی در مطالعه و تحلیل اسناد و منابع تاریخی، فرصت‌های یادگیری را با بهره‌گیری از موقعیت‌های محلی برای درک عمیق وقایع تاریخی از سوی فراگیران تدارک ببیند.
- علل، عوامل و مولفه‌های تداوم و تحول، استمرار و پیوستگی عناصر فرهنگ و تمدن ایران و نیز رمز بقای آن در طول هزاره‌های گذشته را درک نموده و به فراگیران آموزش دهد.
- ماهیت و روند تحولات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ایران و جهان در دوره‌های مختلف تاریخ را با استناد به اسناد و منابع تاریخی درک کرده و قادر به تحلیل و تعمیم آنها به حوادث و مسائل معاصر و بهره‌گیری از تجارب و آموزه‌های آنها در حوادث مشابه باشند.
- قادر به شناسایی و طبقه‌بندی منابع، روایات و اسناد تاریخی و نیز نقد، ارزیابی و ارزش‌گذاری و مطالعه روشمند آنها باشند.
- قادر به استفاده از فناوری‌های نوین پژوهشی و نیز بهره‌گیری از عکس، نقشه، نمودار و دیگر وسایل تکنولوژی آموزشی در آموزش تاریخ باشند.

منطق برنامه درسی تاریخ

برنامه درسی پیشین در سال ۱۳۷۶ تدوین و ابلاغ شده بود. برنامه مزبور اکنون بعد از گذشت دو دهه بنا به دلایل متعددی کارایی نداشته، نمی‌تواند اهداف مورد انتظار را برآورده سازد. از این‌رو، تدوین برنامه درسی جدید ضروری و بایسته است. می‌دانیم که دانش تاریخ نیز همانند سایر دانش‌ها در سالهای اخیر روندی شتابان داشته است. میزان انتشار منابع اصلی و پژوهشهای جدید در عرصه تاریخ ایران، اسلام و جهان به هیچ‌رو با آنچه که در دو دهه گذشته بود قابل قیاس نیست. انتشار هزاران کتاب و مقاله علمی در حوزه‌های مختلف تاریخ شاهدهی است بر روند شتابان دانش تاریخ در سالهای اخیر. از این‌رو، به روز کردن برنامه درسی و آموزش تاریخ امری است بایسته و اجتناب‌ناپذیر. برنامه درسی حاضر بر مبنای جهت‌گیریهای جدیدی تدوین شده است. از جمله جهت‌گیریهای اصلی می‌توان به این موارد اشاره کرد:

- توجه به آموزش تاریخ در موقعیت‌ها، در این جهت‌گیری آموزش تاریخ از روش صرف نظر خارج شده و ماهیت عملی نیز یافته است. در درسهایی که بیشتر قابلیت اعمال چنین روشی بوده حتی‌الامکان فعالیتهایی برای تحقق این هدف تعریف شده است. یکی از این فعالیت‌ها، بازدیدهای علمی از آثار و مکانهای تاریخی برای مشاهده عینی و تجربه اندوزی است.
- توجه به آموزش تاریخ به صورت تحلیلی نه حافظه‌مدار. در تدوین برنامه حاضر تلاش شده تا جامعه هدف و مخاطبان به تحلیل، تبیین، نظریه‌پردازی، رعایت انصاف و اعتدال، اجتناب از تعصب و یکجانبه‌نگری و قضاوت و نتیجه‌گیری عجولانه و غیرمستدل و غیرمستند، نگرش تطبیقی، بینش تنقیدی، در عین التزام به واقعیت و عینیت سوق داده شوند.

در حالی که برنامه درسی دهه هفتاد عاری از این موارد بود. برنامه مزبور صرفاً حاوی رئوس مباحث درسی آنها به صورت ناقص و غیرمنسجم بود که باید در طول ترم بدون زمانبندی مشخص آموزش داده می شد.

- توجه به آموزش تاریخ با نگاه به اهمیت این دانش در شناخت مسائل امروز ایران و جهان. یکی از جهت گیریهای اصلی در برنامه حاضر پیوند گذشته و حال است. در چنین نگرشی، تاریخ نه برای سرگرمی که برای زندگی معنا پیدا می کند. برنامه حاضر به گونه ای تدوین شده که فراگیر تاریخ را در زندگی امروز جاری و ساری ببیند و با مطالعه تاریخ درک بهتری از نسبت گذشته با حال پیدا کند.

- توجه به آموزش تاریخ با نگاهی پژوهشی، طرح پرسش و مسأله در آموزش تاریخ راه را برای یافتن علل وقوع رویدادها هموار می کند. به همین سبب، زمینه ایجاد خلاقیت، نوآوری، نقادی، عبرت و تجربه اندوزی در فراگیر می شود. در تمرینهای یادگیری و عملکردی پیش بینی شده در هر درس به این مسأله توجه خاص شده است. لازمه تحقق چنین هدفی این است که بجای دادن اطلاعات صرف به فراگیر به او قدرت و توانایی تجزیه و تحلیل داده شود. برنامه حاضر بر پایه چنین رویکردی تدوین شده است.

- توجه به آموزش تاریخ با نگاه اسناد بالادستی، برنامه حاضر با هدف دستیابی به اهداف و سیاست های کلان مندرج در طرح های ملی و راهبردی و چشم اندازهای مطرح در اسناد بالادستی، (فلسفه و اهداف آموزشی و تربیتی در جمهوری اسلامی) و نیز تحقق اهداف و فلسفه تأسیس دانشگاه فرهنگیان، تدوین شده است. در حالی که، در زمان تدوین برنامه درسی دهه هفتاد، اساساً چنین اهداف، برنامه ها و اسناد بالادستی (سند چشم انداز بیست ساله، بندهای ۶، ۱۵ و ۲۰) وجود نداشت.

- در برنامه حاضر ابزار و روش های سنجش و برآورد میزان اثربخشی فرایند آموزش متناسب با اهداف و سطوح مختلف احراز شایستگی های مطلوب و منظور سیاستگذار (و لایه بندی و تنظیم ذمراتب دروس مختلف براساس اهداف نگرشی، بینشی، کاربردی، و...) به درستی مشخص شده است. در حالی که در برنامه دهه هفتاد به این امر اساساً پرداخته نشده بود.

- برنامه حاضر به گونه ای تدوین شده که استاد و دانشجو از سردرگمی و بلاتکلیفی و یا عمل سلیقه ای و فردی رهایی یابند. لذا رعایت ترتب و توالی منطقی و علمی کلیت واحدهای درسی و نیز محتوای جلسات درسی در هر ترم آموزشی به دقت رعایت شده است. از این رو، سازماندهی، سیاست گذاری و ریل گذاری درخصوص چارچوب و محتوای دروس مختلف در هر واحد درسی، و نیز در طول ترم و کل دوره آموزشی در راستای نیل به اهداف علمی- نظری و عملی- کاربردی متناسب و متناظر به اهداف کلی و غایی اسناد راهبردی صورت گرفته است.

شرایط و ویژگی های داوطلبان ورود به این رشته

الف- شرایط:

۱- دانش آموختگان دوره پیش دانشگاهی نظام آموزشی سابق، و کلاس دوازدهم نظام آموزشی جاری همه رشته ها؛

۲- پذیرفته شدن در آزمون ورودی و مصاحبه اختصاصی؛

یادآوری: دانش آموختگان رشته علوم انسانی در شرایط مساوی در اولویت هستند.

ب- ویژگی ها:

۱- علاقه به تحصیل در رشته آموزش تاریخ؛

- ۲- علاقه به حرفه معلمی؛
- ۳- قدرت بیان و استدلال و رسایی کلام
- ۴- بهره مندی از اطلاعات عمومی مناسب و فناوری اطلاعات؛
- ۵- بهره مندی از ویژگی‌های جسمی و شخصیتی مناسب برای حرفه معلمی؛

طول دوره

طول دوره کارشناسی پیوسته آموزش تاریخ، چهار سال است که با نظام آموزشی واحدی در هشت نیمسال تحصیلی قابل اجرا خواهد بود. هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۶ هفته آموزشی است. برای هر واحد درسی نظری ۱۶ ساعت، برای هر واحد درسی عملی ۳۲ ساعت، برای هر واحد درسی کارگاهی ۴۸ ساعت و برای هر واحد کارورزی ۶۴ ساعت منظور شده است. همچنین ساعت درس کارنمای معلمی (پروژه) به تشخیص استاد راهنما خواهد بود.

واحد های درسی

تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی پیوسته آموزش تاریخ ۱۵۰ واحد است. از این تعداد ۲۷ واحد دروس عمومی مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ۳ واحد دروس عمومی ویژه فرهنگیان، ۱۹ واحد دروس تعلیم و تربیت اسلامی، ۱۸ واحد دروس تربیتی و ۸۶ واحد دروس تخصصی می‌باشد.

جدول ۱- تعداد واحدهای درسی دوره کارشناسی پیوسته آموزش تاریخ

تعداد واحد	نوع درس	
۸ واحد	عمومی	مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
۱۶ واحد		معارف اسلامی
۳ واحد		ویژه دانشگاه فرهنگیان
۱۹ واحد	تعلیم و تربیت اسلامی	
۱۸ واحد	تربیتی	
۸۶ واحد	تخصصی	
اضافه بر سقف واحد	انتخابی	
اضافه بر سقف واحد	اختیاری	
۱۵۰ واحد	جمع	

فصل دوم

جداول دروس

جداول دروس دوره کارشناسی پیوسته آموزش تاریخ مشتمل بر جداول دروس عمومی مصوب وزارت علوم، دروس عمومی ویژه دانشگاه فرهنگیان، دروس تعلیم و تربیت اسلامی، دروس تربیتی و تخصصی می‌باشد.

جدول ۲- دروس عمومی مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دوره کارشناسی پیوسته آموزش تاریخ

پیش نیاز	ساعت						تعداد واحد	عنوان درس	کد درس	نوع شایستگی
	کل	پروژه	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری				
	۴۸				-	۴۸	۳*	زبان فارسی		عمومی
	۴۸				-	۴۸	۳	زبان انگلیسی		
	۳۲				۳۲	-	۱	تربیت بدنی ۱		
	۳۲				۳۲	-	۱	تربیت بدنی ۲		
	۱۶۰				۶۴	۹۶	۸	جمع		

جدول ۳- دروس معارف اسلامی عمومی دوره کارشناسی پیوسته رشته آموزش تاریخ

توضیحات (تعداد ۱۶ واحد الزامی)	ساعت						تعداد واحد	عنوان درس	گرایش	کد درس	نوع شایستگی
	کل	پروژه	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری					
انتخاب دو درس به ارزش ۴ واحد	۳۲				-	۳۲	۲	اندیشه اسلامی ۱ (مبدا و معاد)	مبانی نظری اسلام		عمومی
	۳۲				-	۳۲	۲	اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)			
	۳۲				-	۳۲	۲	انسان در اسلام			
	۳۲				-	۳۲	۲	حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام			
انتخاب یک درس به ارزش ۲ واحد	۳۲				-	۳۲	۲	فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)	اخلاق اسلامی		
	۳۲				-	۳۲	۲	اخلاق اسلامی (مبانی و			

* در دانشگاه فرهنگیان این درس به صورت تفکیکی ۱+۲ ارائه می‌شود و یک واحد آن به درس «نگارش خلاق» اختصاص می‌یابد.

								مفاهیم)		
					۳۲	۲	۳۲	آیین زندگی (اخلاق کاربرد)		
					۳۲	۲	۳۲	عرفان عملی اسلامی		
					۳۲	۲	۳۲	انقلاب اسلامی ایران		
					۳۲	۲	۳۲	آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	انقلاب اسلامی ۱	
					۳۲	۲	۳۲	اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)		
					۳۲	۲	۳۲	تاریخ تحلیلی صدر اسلام	تاریخ و تمدن اسلامی ۲	
					۳۲	۲	۳۲	تاریخ امامت		
					۳۲	۲	۳۲	تفسیر موضوعی قرآن	آشنایی با منابع اسلامی	
					۳۲	۲	۳۲	تفسیر موضوعی نهج البلاغه		
					۳۲	۲	۳۲	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلام و ایران ^۳		
					۳۲	۲	۳۲	دانش خانواده و جمعیت ^۴		
					۲۵۶	۱۶	۲۵۶	جمع		

۱- در رشته آموزش تاریخ، انتخاب درس «انقلاب اسلامی ایران» دارای اولویت می‌باشد. سرفصل پیشنهادی گروه آموزش تاریخ در برنامه درسی حاضر آمده است.

۲- در رشته آموزش تاریخ، با توجه به اشتراک محتوایی درس «تاریخ تحلیلی صدر اسلام» با درس تخصصی «تاریخ اسلام از میلاد پیامبر اکرم تا سال ۴۱ هجری»، انتخاب درس «تاریخ امامت» دارای اولویت می‌باشد. سرفصل پیشنهادی گروه آموزش تاریخ در برنامه درسی حاضر آمده است.

۳- به استناد ابلاغیه شماره ۲/۷۰۷۳ مورخ ۱۳۸۶/۰۴/۰۳ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، این درس جزو دروس اجباری گروه معارف اسلامی قرار دارد.

۴- به استناد ابلاغیه شماره ۲/۹۳۷۲۷ مورخ ۱۳۹۲/۰۶/۲۵ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مسئول تنظیم برنامه‌ها و اجرای این درس در سطح دانشگاه‌ها گروه معارف اسلامی است.

جدول ۴- دروس عمومی ویژه دانشگاه فرهنگیان دوره کارشناسی پیوسته رشته آموزش تاریخ

پیش نیاز	ساعت						تعداد واحد	عنوان درس	کد درس	نوع شایستگی
	کل	پروژه	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری				
	۴۸				۳۲	۱۶	۲	سلامت/ بهداشت و صیانت از محیط زیست		عمومی
	-				-		۱**	نگارش خلاق		
	۳۲				۳۲		۱	نگارش علمی		
	۸۰				۶۴	۱۶	۳	جمع		

جدول ۵- دروس تعلیم و تربیت اسلامی دوره کارشناسی پیوسته رشته آموزش تاریخ

پیش نیاز	ساعت						تعداد واحد	عنوان درس	کد درس	نوع شایستگی
	کل	پروژه	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری				
	۳۲					۳۲	۲	سیره تربیتی پیامبر و اهل بیت (ع) (باتوجه به مراحل و ساحت‌های تربیت)		تعلیم و تربیت اسلامی
	۴۸					۴۸	۳	نظام تربیتی اسلام (براساس قرآن و روایات پیامبر (ص) و اهل بیت (ع))		
	۴۸					۴۸	۳	فلسفه تربیت در ج.ا.ا.		
	۳۲					۳۲	۲	فلسفه تربیت رسمی و عمومی در ج.ا.ا.		
	۳۲					۳۲	۲	اسناد، قوانین و سازمان آموزش و پرورش در ج.ا.ا.		
	۴۸					۴۸	۳	اخلاق حرفه‌ای معلم (با تاکید بر حقوق و تکالیف اسلامی)		
	۳۲					۳۲	۲	تاریخ اندیشه و عمل تربیتی در اسلام و ایران		
	۳۲					۳۲	۲	نقش اجتماعی معلم از دیدگاه اسلام		
	۳۰۴					۳۰۴	۱۹	جمع		

** این واحد در جمع واحد دروس محاسبه نمی‌شود، زیرا در جمع واحد دروس عمومی (جدول ۲) محاسبه شده است.

جدول ۶- دروس تربیتی دوره کارشناسی پیوسته رشته آموزش تاریخ

نوع شایستگی	کد درس	عنوان درس	تعداد واحد	ساعت						پیش نیاز
				نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	پروژه	کل	
تربیتی PK		روانشناسی تربیتی	۲	۳۲					۳۲	
		جامعه شناسی تربیتی	۲	۳۲					۳۲	
		نظریه های یادگیری و آموزش	۲	۳۲					۳۲	
		اصول و روش های تدریس	۲	۱۶	۳۲				۴۸	روانشناسی تربیتی
		اصول و روش های راهنمایی و مشاوره	۲	۱۶	۳۲				۴۸	
		ارزشیابی از یادگیری	۲	۱۶	۳۲				۴۸	
		کاربرد هنر در آموزش	۱		۳۲				۳۲	
		کاربرد زبان در تربیت	۱		۳۲				۳۲	
		مدیریت آموزشگاهی	۲	۳۲					۳۲	
		آموزش و پرورش تطبیقی با تاکید بر دوره های تحصیلی	۲	۳۲	-				۳۲	
جمع			۱۸	۲۰۸	۱۶۰				۳۶۸	

جدول ۷- دروس تخصصی دوره کارشناسی پیوسته آموزش تاریخ

نوع شایستگی	کد درس	نام درس	تعداد واحد	تعداد ساعت						پیش نیاز
				نظری	عملی	کارگاهی	کارورزی	پروژه	کل	
موضوعی CK		تاریخ ایران باستان از آغاز تا ماد	۲	۳۲					۳۲	
		تاریخ تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران در دوره هخامنشیان	۲	۱۶	۳۲				۴۸	
		تاریخ تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران در دوره سلوکی و اشکانی	۲	۳۲					۳۲	

					۳۲	۱۶	۲	تاریخ تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران در دوره ساسانیان		
					۳۲	۱۶	۲	تاریخ تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران در قرون نخستین اسلامی (تا پایان قرن چهارم)		
					۳۲	۳۲	۳	تاریخ تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران از غزنویان تا مغول		
						۳۲	۲	تاریخ فرهنگ و تمدن ایران از ورود اسلام تا حمله مغول		
						۳۲	۳	تاریخ تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران از مغول تا صفویه		
					۳۲	۱۶	۲	تاریخ فرهنگ و تمدن ایران از دوره مغول تا صفویه		
					۳۲	۱۶	۲	تاریخ تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران در دوره صفویان		
						۳۲	۲	تاریخ فرهنگ و تمدن ایران در دوره صفویان		
						۳۲	۲	تاریخ تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی ایران در دوره افشاریه و زندیه		
					۳۲	۱۶	۲	تاریخ تحولات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی ایران در دوره قاجار از آغاز تا انقلاب مشروطیت		
						۳۲	۲	تاریخ تحولات فکری و فرهنگی		

								ایران در دوره قاجار		
	۴۸				۳۲	۱۶	۲	انقلاب مشروطیت و تحولات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی ایران تا انقراض قاجاریه		
	۳۲					۳۲	۲	مبانی و فلسفه تاریخ		
	۴۸				۳۲	۱۶	۲	جغرافیای تاریخی ایران		
	۴۸				۳۲	۱۶	۲	تاریخ شناسی		
	۳۲					۳۲	۲	تاریخ اسلام از میلاد پیامبر اکرم تا سال ۴۱ هجری		
	۳۲					۳۲	۲	تاریخ تحولات سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی جهان اسلام در دوره امویان و عباسیان		
	۳۲					۳۲	۲	تاریخ تشیع		
	۳۲					۳۲	۲	تاریخ تحولات جریان های فکری جهان اسلام		
	۳۲					۳۲	۲	تاریخ عثمانی و خاورمیانه		
	۳۲					۳۲	۲	تاریخ یونان و روم و بیزانس		
	۳۲					۳۲	۲	تاریخ اروپا در قرون وسطی		
	۳۲					۳۲	۲	تاریخ اروپا در قرون جدید		
	۳۲					۳۲	۲	تاریخ اروپا از انقلاب فرانسه تا جنگ جهانی اول		
	۳۲					۳۲	۲	تاریخ اروپا از جنگ جهانی اول تاکنون		
	۳۲					۳۲	۲	تاریخ تمدن های باستانی جهان (بین النهرین، مصر، هند و چین)		
	۱۱۳۶				۳۵۲	۷۸۴	۶۰	جمع		

PCK تربیتی موضوعی	فلسفه معلمی آموزش تاریخ	۱	۱۶					۱۶		
	برنامه ریزی درسی آموزش تاریخ	۱		۴۸				۴۸		
	راهبردهای تدریس آموزش تاریخ	۱		۴۸				۴۸		
	طراحی آموزشی آموزش تاریخ	۱		۴۸				۴۸		
	طراحی واحد یادگیری آموزش تاریخ	۱		۴۸				۴۸		
	روش تحقیق آموزش تاریخ	۲	۱۶		۳۲			۴۸		
	تحلیل محتوای کتاب درسی آموزش تاریخ	۲			۶۴			۶۴		
	کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات آموزش تاریخ ۱	۱		۴۸				۴۸		
	کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات آموزش تاریخ ۲	۱		۴۸				۴۸		
	کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات آموزش تاریخ ۳	۱		۴۸				۴۸		
	تجربه های خاص حرفه ای آموزش تاریخ	۱	۱۶					۱۶		
	پژوهش و توسعه حرفه ای ۱: پژوهش روایی	۱		۴۸				۴۸		
	پژوهش و توسعه حرفه ای ۲: اقدام پژوهی	۱		۴۸				۴۸		
	پژوهش و توسعه حرفه ای ۳: درس پژوهی	۱		۴۸				۴۸		
	کارورزی ۱	۲	-	-	-	۱۲۸	-	۱۲۸	-	روانشناسی تربیتی، اصول و روش های تدریس و پژوهش و توسعه

حرفه‌ای ۱: پژوهش روایی									
کارورزی ۱	۱۲۸	-	۱۲۸	-	-	-	۲	کارورزی ۲	
کارورزی ۲ و طراحی آموزشی	۱۲۸	-	۱۲۸	-	-	-	۲	کارورزی ۳	
کارورزی ۳ و طراحی واحد یادگیری	۱۲۸	-	۱۲۸	-	-	-	۲	کارورزی ۴	
پژوهش و توسعه حرفه‌ای ۲: کنش پژوهی- پژوهش و توسعه حرفه- ای ۳: درس پژوهی	-	به تشخیص استاد راهنما					۲	کارنمای معلمی (پروژه)	
جمع	۱۳۲۸	۱۹۲	۵۱۲	۴۸۰	۹۶	۴۸	۲۶		
جمع کل	۲۴۶۴	۱۹۲	۵۱۲	۴۸۰	۴۴۸	۸۳۲	۸۶		

جدول ۸- دروس انتخابی دوره کارشناسی پیوسته آموزش تاریخ^۶

پیش نیاز	ساعت						تعداد واحد	نام درس	کد درس	نوع شایستگی
	کل	پروژه	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری				
-	۳۲					۳۲	۲	جغرافیا		معمولی CK
-	۳۲					۳۲	۲	مبانی جامعه شناسی		
جمع	۶۴					۶۴	۴			

جدول ۹- دروس اختیاری دوره کارشناسی پیوسته آموزش تاریخ

پیش نیاز	ساعت						تعداد واحد	نام درس	کد درس	نوع شایستگی
	کل	پروژه	کارورزی	کارگاهی	عملی	نظری				
	۳۲					۳۲	۲	آشنایی با فرهنگ و ارزش‌های دفاع مقدس ^۷		عمیق H
	۳۲					۳۲	۲	مهارت‌های زندگی دانشجویی ^۸		
جمع	۶۴					۶۴	۴			

۶- اضافه بر سقف واحد

۷- به استناد ابلاغیه شماره ۲۱/۴۱۹۰۳ مورخ ۱۳۹۰/۰۳/۰۴ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، این درس به صورت اختیاری برای کلیه دوره‌های کاردانی و کارشناسی ارائه و برای رشته‌هایی که دروس اختیاری ندارند به عنوان مازاد بر سقف واحدهای درسی ارائه شود.

۸- به استناد ابلاغیه شماره ۲/۵۲۵۳۰ مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۱۸ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، این درس به صورت اختیاری برای کلیه دوره‌های کاردانی و کارشناسی ارائه و برای رشته‌هایی که دروس اختیاری ندارند به عنوان مازاد بر سقف واحدهای درسی ارائه شود.

